

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 440.— Negyed évre K 110.—
Fél évre „ 220.— Egy hóra „ 50.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — 10-20

Izgalmasnak ígérkezik a nemzetgyűlés csütörtöki ülése

Bethlen válaszol Rassaynak és Drózdynak — Rakovszky interpellál a kiviteli engedélyekről — Andrássy felvilágosítást kér Nyugatmagyarországról — Friedrich és Lingauer felszólalását várják — 10 milliárd új államjegy

Budapest, szept. 20. Jelentjük, hogy a miniszterelnök szerdára *pártközi értekezletet* hívott össze. Bethlen nem személy szerint hívta meg a képviselőket, hanem a pártok fogják delegálni kiküldötteiket. Az értekezleten Bethlen kéri fogja, hogy pár napos ülésezésen végezzenek a munkával és azután *a Ház önmagát napolja el*, mert különben kénytelen lesz kormányzói kéziratral elnapoltatni a Házat. *A pártok a miniszterelnök kérelmét respektálni fogják*, bár a Rassay-csoport és a Friedrich-párt véleménye az, hogy a külpolitikai helyzetnek egyenesen használ, ha ülések lesznek és a kormány fórumot nyer arra, hogy nyilatkozhas-sék.

A csütörtöki ülésen elsősorban Hegedűs Loránt nyújtja be *indemnitási* javaslatát, hogy október 1-én folyósítani lehessen a tisztviselők segélyét. Hegedűs nyilatkozni fog a *pénzügyi helyzet*ről és ki fogja fejteni azokat az okokat, amelyek lehetetlenné tették, hogy terve megvalósuljon. Illetékes helyen felmerült az az óhaj, hogy Hegedűs beszédének egy részét *zárt ülésen* mondja el, azt nevezetesen, a mely arra vonatkozik, hogy *távollétében oly kiadások történetek és olyan utalványozások folyósítottak, amelyeket ő nem helyesel.*

Bethlen miniszterelnök a csütörtöki ülésen válaszolni fog Rassaynak és Drózdynak. Rassay és Drózdly is felszólal és nemcsak a *gabonakivitel* ügyet teszik szavá, hanem a *monopoliumokat* és azokat az *állami kölcsönöket és szubvenciókat* is, amelyekkel a kormány egyes vállalatokat támogatott.

Rakovszky István interpellálni fog a *gabonakivitel* dolgában és erre nagyváradi Szabó István válaszol. Interpellál Ereky Károly is a nagytétényi hízaló ügyében és más kiviteli társaságok üzleteit is vita tárgyává teszi.

Felszólal a kisczardapárt részéről Dömötör Mihály feltétlenül és esetleg Hencz Károly is. A kormányzópartok valamelyik kiválósága — még nincs eldöntve, hogy ki, ha vállalja, akkor Andrássy Gyula gróf — kérdést fog intézni a külügyminiszterhez a nyugat-

magyarországi kérdés ügyében és Bánffy Miklós gróf külügyminiszter részletes választ fog adni, amely válasz nemcsak a nemzetgyűlésnek, hanem az osztrákoknak is szól. Mint-hogy Friedrich neve e kérdéstől el nem választható, személyes kérdés keretében ő és Lingauer Albin is fel fognak szólalni.

A legégetőbb kérdés most az, hogy

ki lesz az új pénzügyminiszter

Hegedűs Kállay Tibort szeretné, aki az ő politikáit folytatná, viszont a hangulat épen ezért Kállay ellen van. Felmerült az a gondolat is, hogy ideiglenesen Hegyeshalmi kereskedelmi miniszter vezesse a pénzügyi tárcát is, de ez ellen minden oldalon hevesen tiltakoznak, mert őt tartják erre a legkevésbé alkalmasnak. Híre jár politikai körökben, hogy valószínűleg Vaskó Lajos államtitkárnak ajánlják fel a pénzügyi tárcát. Hegedűstől nem várnak nagy beszédet csütörtökön bizalmasai, akik előtt így nyilatkoztak:

— Nem tudok és nem akarok beszélni.

Hegedűs nem megy vissza ügyvezető igazgatónak a Kereskedelmi Bankhoz; az igazgatóságnak tagja lesz ugyan, de híven bemutatkozásakor tett kijelentéséhez, vezető szerepet a banknál nem vállal.

Más forrásból jelentik: A holnap nap folyamán délután 5 órakor pártközi konferencia lesz a miniszterelnökségen, amelyre az összes, tehát az ellenzéki pártok vezetői is meghívást kaptak. A kisczardapártban ma este izgatottan tárgyaltak a képviselők arról, hogy a *pártközi konferenciára nem a pártok, mint olyanok, hanem egyesek személy szerint kaptak meghívást.* Holnap délelőtt a miniszterelnökségen *sajtóértekezlet* lesz, a melyen Bethlen miniszterelnök információkkal szolgál a sajtó képviselőinek.

A pártközi konferencia után egy kisczardapárt, mint a kereszténynépárt értekezletet tart.

10 milliárd új bankjegy

Hegedűs Loránt pénzügyminiszter a nemzetgyűlés első

ülésén utolsó törvényjavaslatát terjeszti a nemzetgyűlés elé, amelyben felhatalmazást kér utódja részére, hogy a bankjegy forgalmat 10 milliárddal szaporíthassa. Az erre a célra szükséges államjegyeket már korábban megrendelték. Aktuálisá teszi ezt a javaslatot a korona árfolyamának csökkenése, a drágaság, a köztisztviselők segélye, amelyre három milliárd kell. Mivel a javaslat elfogadása bizalmi nyilatkozat, a ellenzék fel fogja használni az alkalmat, hogy az utóbbi idők jelenségeit részletesen szavá tegye.

Ausztria válsága és az Andrássy-párt

Budapest, szept. 20. A keresztény nemzeti egyesülés pártjában ma este megjelent Andrássy Gyula gróf, aki eddig vidéken tartózkodott, továbbá Rakovszky, Windischgrätz, Haller, Huszár és még számosan. Megjelent a pártkörben Pallavicini György ögróf is. A képviselők bizalmas megbeszélés során behatóan mérlegelték azokat a híreket, amelyek utóbbi időben *Ausztria belső fenyegető válságáról* érkeztek. A pártban az a nézet alakult ki, hogy a magyar politikai tényezőknél a *kiültölt ezen kritikus helyzetét feltétel nélkül tekintetbe kell venni és a bel- és külpolitikai kérdéseket ehhez mérten objektív körültekintéssel kell intézni.*

A kiviteli engedélyek botránya

Budapest, szept. 20. Pless György vizsgálóbíró ma délelőtt 10 órakor hirdette ki Landesmann István, dr. Benze József, dr. Reiter Ferenc és Ken-

dey György előtt végzését, a mely szerint mind a négyőjük ellen fentartotta az előzetes le-tartóztatást.

Nagyváradi nyilatkozata

Budapest, szept. 20. Ma délelőtt 10 órakor a földművelésügyi miniszteriumban Jászapat kerület 60 tagu küldöttsége kereste fel a földművelésügyi minisztert, hogy a kiviteli panamákkal kapcsolatban a személye ellen irányuló politikai támadásokkal szemben bizalmáról biztosítsa. A földművelésügyi miniszter Mayer János államtitkár kíséretében jelent meg a küldöttség előtt és a küldöttség szónokának, Silyey Áronnak beszédére a következőket válaszolta:

— Nehéz nekem mindent elmondanom, mert miniszter vagyok és azért, mert az egész támadás nem ellenem irányult. Mindent megragadtak, hogy tönkretegyenek, de mégsem tudtak vádat kovácsolni ellenem. Itt arról van szó, hogy emberek üzleteket kötöttek és azt lebonyolították. Magántitkárom hivatalos aktákkal nem foglalkozhatott, minthogy az engedélyek kiadására semmiféle befolyást nem gyakorolt. A nyomozás folyamán ezek a vádak nagyon apróra zsugorodtak össze. A liszt- és gabonakivitel folytán nem vontuk el az ellátatlanok szájából a kenyeret. Az állam érdekeit mindenkor a legteljesebb határáig megvédelmeztem és ezután is meg fogom védelmezni. Hála Istennek, annyi a gabonánk, hogy az ország egész szükségletét összevásárolhatjuk belőle. A malmok annyi gabonát vásároltak, hogy abból az ellátatlanokat februárig elláthatjuk.

Osztrák álhír nyugatmagyarországi köztársaságról

Bécs, szept. 20. A Neues Achtenblatt jelenti Bécsújhelyről:

A bécsújhelyi rendőrséggel ma közölték, hogy Sopronban Friedrich István és Lingauer Albin képviselők kikiáltották a nyugatmagyarországi köztársaságot. Tegnap óta rövid időközben szakadatlanul hírek érkeznek, amelyek szerint a felkelők a Brucktól keletre eső vidéken jelentékenyen megerősödtek. Gillersdorftól keletre nagy felkelő tábort állapítottak meg. A stáierhatár déli részein szintén a felkelési mozgalom jelentékeny növekedését tapasztálták. Mitterdorfnál is élénk tevékenységet fejtenek ki a felkelők. A felkelési mozgalomról szóló hírek napról-napra gyara-

podnak és a felkelők tevékenységét pontosan megfigyelték. Ismételtén megállapították, hogy kitűnően vannak felszerelve, puskákkal, kézigranátokkal és gépfegyverekkel. Hochneukirchenből a csendőrség őriáratot küldött ki a határ felderítésére és az őrs Maltern közelében felkelőkre akadt. A véres összetűzésben az őrsvezetőt kézigranát szilánk és két lövés súlyosan megsebesítette, sebesüléseibe belehalt.

A többi estji lap is közli a mind határozottabban fellépő híreszteléseket az önálló nyugatmagyarországi köztársaságnak még a mai napon leendő kikiáltásáról. A köztársaság élére Friedrich István akar állni. Ezzel a tervvel függ össze Lehár

ezredes visszatérése Szombat-helyről. A fegyveres felkelők száma a Magyarországon végre hajtott ujoncozás következtében 20—30.000-re emelkedett.

A MTL-t illetékes helyen a következők kijelentésére hatalmazták fel:

A bécsi lapoknak a nyugatmagyarországi köztársaság kikiáltásáról szóló híre épen olyan légből kapott, mint az a többiben is megcáfolt állítás, hogy Magyarországon mozgósítanak. A Friedrich István és Lingauer Albin személyével kapcsolatos közlemények már azért is nyilvánvaló koholmányok, mert Friedrich István tudvalevően a kormány felszólítására már régen elhagyta Nyugatmagyarországot és azóta Budapesten tartózkodik. Lingauer Albin nemzetgyűlési képviselő pedig a nemzetgyűlés üléseire szintén Budapestre utazott.

Az osztrák külügyi bizottság

Bécs, szept. 20. Az esti lapok jelentése szerint a külügyi bizottságot csütörtökön délelőtt 11 órára egybehívták. A szövetségi kancellár ezen a gyűlésen közléseket tesz a nyugatmagyarországi kérdés legutóbbi fázisairól és azokról a tárgyalásokról, amelyeket a kormány időközben az entente-tal folytatt.

Az entente
sima elintézését remél

Hága, szept. 20. Az Universal Service párisi munkatársa diplomáciai körökből arról értesül, hogy Franciaország és Anglia teljesen bíznak a nyugatmagyarországi kérdés sima elintézésében. Magyarországnak az entente-tal semmi differenciája nincsen, ezért erélyes felszólítás után bizonyára engedékeny lesz. Magyarország kizárólag Ausztrián követel anyagi kárpótlást és Ausztria nemcsak hogy nem akar fizetni, hanem páratlan módon feketíti be nap-nap után Magyarországot, amelyről azt terjeszti, hogy forradalomra készül és csupa olyan híreket mozgósít, melyeket az események még soha nem igazoltak. Ezek a bécsi rémhírek kezdenek hasonlítani az oroszországi propaganda-sürgönyökhöz a szovjet mézes-heteiben.

Az osztrák határról

Bécs, szept. 20. A Landtags-Korrespondenz szerint Alsó-ausztria tartományi kormánya nagygyűlésén ismét a Burgenlandot illető ügyekkel foglalkozott. A helyzet még mindig teljesen tisztázatlannak látszik és a magyar határon további meglepetések lehetőségével kell számolni. Elismerik, hogy a kormány minden lehető megtett az ország védelmére, de a határ biztosítása mindamellett továbbra is különös figyelmet igényel.

SZÜRETI

törköly eltevésére
igen olcsó áron
tölgyfahordók eladó.
Kiskereskedők részvénytársasága
Piac-utca 60. szám.

Pénzügyi tekintélyek Hegedüs tragikumáról

Mi lesz az ingatlanválsággal

Hegedüs pénzügyminiszter távozása és az ország pénzügyi helyzetének jövő alakulása tölti el aggodalommal ma az ország közvéleményét. Az alábbiakban három kiváló pénzügyi szaktekinetly véleményét ismertetjük arról a kérdéssel, hogy miért nem váltak valóra Hegedüs Loránt reményei és milyen irányt kell vennie a pénzügyi kormányzatnak, hogy az országot mai válságos helyzetéből kivesse.

Eber Antal

az Olasz-Magyar Bank vezérigazgatója:

— Nem tudok elzárkózni annak mérlegelése elől, hogy Magyarország termelő munkájának gerince a mezőgazdaság, mezőgazdasági termelésünk pedig teljesen egészséges. A produkció a jövedelmező és így nem tudom olyan sötétnek látni az olyan országnak a gazdasági helyzetét, amelynek legfőbb termelési ága a legkedvezőbb előfeltételek mellett működik. Ha kissé háttérbe szorítanók a pénzügy-technikai kérdéseknek a kultiválását s e helyett arra az álláspontra helyezkednénk, hogy nem törődve a bankjegy inflációval, devizakurzusokkal stb. és minden pénzt rendelkezésre bocsátanánk a mezőgazdasági termelés fokozására, a kereskedelem fejlesztésére és az ipar előmozdítására, akkor a bankjegyinfláció pillanatnyi emelkedése mellett is sokkal biztosabb ut mutatkoznék az általános javulásra. Azt gondolom, hogy nem pénzügyi diktátorra, sem közlélemezési diktátorra, hanem elsősorban termelési diktátorra volna szükségünk.

Hantos Elemér
ny. államtitkár:

— Pénzügyi helyzetünk sokkal jobb, mint általában hiszik. Hegedüs akkor került lejtőre az ő pénzügyi politikájával, amikor a nagy eréllyel nekilendült az ingó tőke megagóztatásának, de nem tudott hasonló eréllyel és következetességgel tanúsítani a sokkal jelentősebb ingatlanvagyon tőke váltásánál. Ez az erélytelenség a vagyonváltás egész koncepcióját megingatta. — Magyarország pénzügyileg csak úgy egészségesedhetik, ha az összes termelési ágak és valamennyi társadalmi osztály egyforma erkölcsi komolysággal hoz áldozatokat a pénzügyi reorganizáció érdekében.

Madarassy-Beck Gyula báró
a jelzalog Hitelbank vezérigazgatója:

— Hegedüs koncepciójának tragikus balsikerét tévedéseim kívül a bel- és külpolitika és a viszonyok alakulása okozták. Tulbecsülte a korona emelkedésének jelentőségét, tulbecsülte a budget és deficit kérdését, valamint az infláció jelentőségét is, végül azt hitte, hogy lehetséges a középosztály, ha úgy tesszik: fix fizetésű osztály megélhetésén segíteni ugyanakkor, amikor a termelő osztályokat erről való törekvésükben, produktív munkájukban megengedik. Véleményem szerint a magyar pénzügyminiszter feladata az kellett volna, hogy legyen, hogy pénzügyi politikájának súlypontját egyedül és kizárólag a termelés fokozására, a szabad gazdasági mozgásra és egy olyan kül- és belpolitika kivívására fektesse, mely az országban meglévő minden gazdasági erőnek szabad érvényesülését lehetővé teszi. Sokban nem az ő hibája, hogy mindezt nem bírta keresztülvinni. Titkos erők melyekről az őket befedő saisi látyolt csak néha-néha lebbenti meg egy percre egy politikai szélvihar, súlyosan akadályozták őt munkájában.

— A vagyonváltást folyó kiadásokra nem volt szabad felhasználni. A szükség törvényt bont, ez most — úgy látszik — meg fog történni. Kérdezem, hogy mi lesz ilyen körülmények között az amugy is nevétségesen leszállított ingatlanvagyonváltással, amelyre nézve még a végrehajtási utasítás sem jelent meg? Az ingó vagyonváltás tudvalevőleg visszafizetendő, ha az ingatlanoké nem szedkedik be. Ezt a törvényes intézkedést szem előtt kell tartania Hegedüs utódjának és a parlamentnek is.

Csonka Magyarország —
nem ország,
Egész Magyarország —
mennország!

Nem sikerült a baranyai rablás?

Laibach, szept. 20. Egy belgrádi jelentés szerint Popovics külügyi államtitkár hosszabb szabadságra ment és amint beavatott helyen beszéltek, szabadsága letelte után sem tér vissza hivatalába. Távozásának hír szerint érdekes háttere van. A belgrádi miniszterek ugyan Baranya kiürítése előtt a szerbek által megszállott területen rengeteg értékű bevásárlásokat eszközöltek, különösen élelmiszerekben. A bevásárlások több millió dinárra rúgnak. Amikor a közeli kiürítés híre Belgrádba érkezett, az illetékes hatóságok Popovics államtitkárhoz fordultak felvilágosításért. Popovics még két nappal a kiürítés előtt egész határozottan azt a kijelentést tette, hogy egyáltalában nem sürgős a vásárolt élelmiszerek elszállítása, mert a kiürítés csak később fog megtörténni. Két nap múlva megjött Párisból a döntés, hogy Jugoszlávia záros határidőn belül ürítse ki a baranyai területet. Az entente által megszabott határidő olyan rövid volt, hogy természetesen nem sikerült a nagy értékű anyagot Jugoszláviába szállítani és így ezek az anyagok állítólag visszamaradtak Baranyában. Ez az oka Popovics államtitkár hirtelen szabadságának s annak, amiért hivatalába nem fog visszatérni.

Bunyevec bosszu
a szerbekben

Budapest, szept. 20. Baranya és Pécs kiürítése nagy örömmel töltötte el Szabadka lakosságát, mert azt hitték, hogy a magyar hadsereg Szabadkára is be fog vonulni. A szerb hatóságok ezért megtorlásképpen óriási adókat róttak a magyar lakosságra s mindenféle módon igyekeztek a magyar érzelmeket üldözni. A düh és elkeseredés oly nagy erőre kapott, hogy mintegy 400 bunyevec polgár behatolt a városházára és a szerb rendőrkapitányt és egy rendőrtisztviselőt ledobtak a második emeletről az utcára, úgy, hogy mind a kettő szörnyen halt.

Rablóvilág a Bácskában

Szabadka, szept. 20. A bajai háromszög kiürítése óta a Bácska megszállott részen napirenden vannak a rablások. Maralóc szerb katonák betörnek a házakba, elrabolnak gabonával rakott szekereket, elhajtának állatokat, szarvasmarhákat, aki panasza megy, 25 botot kap. Különösen a Ferenc-csatornán innen rész lakossága szenved sokat.

Gazdasági romlás
a Felvidéken

Prága, szept. 20. A Tribuna pozsonyi távirata szerint a mostani nyomasztó kereskedelmi és ipari viszonyok a Felvidék egyes gyárait egyenesen végromlásba döntötték. A valkői acélgár és a toosi kőgyár becsüztetik az üzemüket és Magyarországra költöznek át, mert készítményeiket nem tudják a Felvidéken elhelyezni. A szonolnoki dohánygyárban, a prakfalvai acélgárban a munka hosszabb idő óta megállott.

DEBRECENI

Kalapgyár

SZÉLL ÉS KÓSA.

PIAC-UTCA 63.

Női és férfi kalapok gyártása.

Az entente Rupprecht bajor trónörököszt Bajorország trónjára jelöli

Berlin, szept. 20. Politikai körökben élénken pertraktálják azt az akciót, amely Rupprecht bajor trónörököszt bizonyos vonatkozásban Poroszország ellen akarja kijátszani. Az entente körökből származó tervnek tudvalevőleg Franciaország a mozgatója, amely így akarja Németország egységét megbontani és egyben lehetetlenné tenni Ausztriának Németországhoz való csatlakozását. A terv az, hogy **Rupprecht bajor trónörökös Bajorország és Ausztria trónjára kerüljön. Bajorország és Ausztria perszonal-unióban egyesülne Rupprecht uralkodása alatt és szoros nexust létesítene más dunai állammal is.**

Rupprecht bajor trónörökös végig küzdötte a világháborút, melyben nevezetes szerep jutott neki. A bajor csapatoknak ő volt a fővezére és hadi tettei az ellenség tiszteletét is kivívták. A nagy felfordulás óta keveset hallatott magáról és visszavonult, de Franciaország már a háború befejezésekor kombinációba vette személyét és általa kívánja a közép-európai problémát megoldani. A mostani terv tehát régebbi keleti de berlini hír szerint olyan stádiumba jutott, hogy komolyan foglalkozni kell vele. Ami Ausztriát illeti, berlini mérték

adó körök szerint az ő számára a terv esetleg pénzügyi konszolidációját jelenthetné és az eszmének eddig is az osztrák arisztokrácia és politikai világ sok előkelő személyiség is meg van nyerve. Itt úgy tudják, hogy a bajor válság az entente vezető politikusaival arra bírta, hogy a tervet most fokozottabban lanszírozzák, hogy azzal hamarosan a nyilvánosság elé lépjenek. A tanácskozások folynak és a közeljövő Bajorország és Ausztria életében döntő eseményeket hozhat.

Rupprecht bajor trónörökösnek kiterjedt birtoka van Magyarországon, a sárvári birtok, melyet a világháború előtt édesapjával, Lajos bajor királlyal gyakran felkeresett.

Kahr bajor államfő lesz

München, szept. 20. Miután Kahr miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány vezetését nem hajlandó tovább vállalni, a bajor országgyűlés az ország fejévé fogja megválasztani.

Az olasz király Trieszben és Trientben

Róma, szept. 20. Az olasz király október közepén 10 napos utat tesz az új tartományokban Trieszben és Trientben, ahova a király ünnepélyesen bevonulni készül.

Napoleon 1860—1878, Dollár 582—576, Francia frank 40—40.50, Márka 5.80—5.63, Lira 24—24.20, Romanov 42—41, Lei 5.91—6.02, Sokol 6.64—6.81, Léva 3.30, Kor-dinár 10.35—11.05, Bécsi 37.50—37, Lengyel marka 12.25—13.25.

Zürichi devizák

Zürich, szept. 20. (Zárlat.) Budapest 1.05, Bécs 0.55, Osztr. bélyegzett 0.38, Berlin 5.50, New-York 580, Hollandia 183, London 21.60, Páris 41.40, Milánó 24.30, Prága 6.90, Zágráb 2.40, Bukarest 5.65, Varsó 0.13.

Terménytőzsde

Zárlat: Hivatalos jegyzések: Buza változatlan, Rozs 1190—210, sörárpa 1550—1650, zab 14—15, repce 1950—2050, tengeri változatlan 1750—800, köles 1175—250, korpá 880—90, takarmány árpa 1400—500.

Előfordult kótesek: Buza két vagon 1570 készpénz fizetés mellett, egy vagon fehérmegyei 1565 budapesti paritással készpénz fizetés mellett. Öt vagon ab állomás, dunántúli 1180, budapesti paritással 1200, sörárpa 1540—1560 ab állomás, zab budapesti paritással 1475, ab Kőbánya 1500. Két vagon vidéki 1480, egy vagon budapesti paritással 1500, eszves tengeri 920 ab állomás, egy vagon 925 ab állomás. Repce 2100 ab állomás, bab fehér 2100 ab állomás 2050.

A magyar magkereskedő hivatalos árai: Lucerna nyers 85—100, uradalmi 105—110, löhere nyers 75—90, uradalmi 95—105, vöröshere 24—28, fehérsere 90—100, uradalmi 100—120, baldaesin 16—19, tavaszi vetőborsó 14—15, express 15, mák 55—58, tökmag 24—26, kendermag 22—26, napraforgó 12—16.

Meghosszabbították a tőzsdeidőt

Budapest, szept. 20. A tőzsdetanács szeptember 20-án tartott ülésén kimondta, hogy az értéktőzsde üzleti idejét szeptember 21-től azaz szerdától fogva egy fél órával meghosszabbítja, úgy, hogy az délelőtt 11 órától fél 1 óráig fog tartani.

Általános vasuti sztrájk Bécsben

A bécsi postások megkezdték a tőzsde bojkottját — Nem indították el a budapesti expresszt — A sztrájk és a tüntetés Bauer Ottó izgatásának eredménye — Munkások tüntetése a tőzsde előtt

Bécs, szept. 20. A Déli vasút pályaudvarán és a keleti pályaudvaron, valamint a vasuti műhelyekben, ugyszintén a Nyugati műhelyekben ma délben sztrájk tört ki, mert ezzel akarják fizetésemelésüket kikényszeríteni. A vasuti forgalom nem szenved késedelmet, bár a sztrájkolók az expressz-vonatot Budapest felé való indulásában meg akarták akadályozni. Remélhető, hogy a sztrájknak hamarosan vége lesz.

Bécs, szept. 20. Délután fél 2 órakor a keleti, nyugati és déli pályaudvarokon általános lett a sztrájk. A délután 2 órakor az Ostbahnhofról induló budapesti expresszt nem indították el. Az indulás ügye még nem volt eldöntve s az utasok izgatottan várakoztak az indulásra és sehogysem akarják megérteni, hogy nem lehet elutazniok. A mikor befejezett tényé vált, hogy az expressz nem megy el, óriási izgalom támadt. Az ott rekedt utasok kiabáltak, követelték s egyesek azt hitték, hogy pénzzel sok mindent lehet elérni és így próbálták a vonat indulását kieszközölni, de hiába volt minden rábeszélés, minden pénzigérés. Este minden vasuton ki fog törni a sztrájk és valószínű, hogy más munkaágra is átesap. A sztrájknak jelenleg gazdasági jellege van, de később politikai következményei is lehetnek. A sztrájk abból indult ki, hogy a vasuti munkások drágasági pótlékot kértek, amelyet a kormány meg is ígért, de nem folyósított.

Bécs, szept. 20. A vasutasok sztrájkjának politikai körökben komoly jelentőséget tulajdonítanak. A mozgalmat tulajdonképpen Bauer Ottó dr. szocialdemokrata vezér tegnapi izgató beszéde tamasztotta. Felhívta ugyanis a munkások figyelmét a vad tőzsdéspekulációkra, a nyugatmagyarországi bonyolalmakra és azt hangoztatta, hogy egész Ausztria sorsa a mai napokban fog eldőlni. Most fog elválni, hogy megmarad-e a köztársaság Ausztriában és milyen köztársaság lesz: a munkásoké-e, vagy a polgárságé. Ennek a beszédnek lett a következménye, hogy előbb a keleti vasutak és utána a többi vasuttársaság alkalmazottai, majd a keresztényszociálista táviró- és telefon-hivatalnokok és hivatalnoknők kimondták a sztrájkot, elhatározták a tüntetést és a tőzsdetáviratók bojkottálását.

Bécs, szept. 20. A keresztényszociálista szakszervezetek e hó 17-én küldöttségben járultak a szövetségi kancellárhoz és sürgették, hogy vessen véget a folytonos drágulásnak. Már akkor hangoztatták, hogy a tőzsdéspekulánsok, valutakereskedők és a láncosok az okai, hogy az élelmiszerek megfizethetetlenek. Fenyegetőztek, hogy maguk fognak segíteni magukon, ha a kormány nem segít.

Tegnap a keresztényszociálista és a német munkások szakszervezetei, köztük a táviró és telefon alkalmazottainak szakszer-

vezetei elhatározták, hogy megakasztják a tőzsde tevékenységét, bojkottálni fogják a tőzsde táviratokat, nem továbbítanak olyan sürgönyt, melyben a valuták és értékek vételéről vagy eladásáról van szó, ha a kormány azonnal a legszigorúbb rendszabályokat nem fogadatosítja.

A bojkott ma megkezdődött és egyidejűleg a szakszervezetek munkásai kivonultak délelőtt a tőzsde elé, ahol csoportokban kötötték az üzletet. A tüntetők sok embert elverték, de jókor jött a rendőrség és véget vetett a zavargásoknak.

Bécs, szept. 20. A tőzsdepalota ellen délután egy óra felé közeledtek a tüntetők. Körülbelül ezer vasmunkás vonult fel a Schottenringen át, elzárva a forgalomtól a főutat. A rendőrök hamarosan megtudták, hogy tüntetés készül és felvonultak. Erre a tüntetők kisebb csoportokra oszlottak és a mellékutcákra átjutottak el a tőzsdéhez. A tőzsdébizományosok, akik az utcán voltak és üzleteiket bonyolították le, nem tudtak előlük elmenekülni, ezért ahol érték, ott verték őket. A rendőrség nagy készséggel vonult fel és körülzárta a tőzsde épületet. A tüntetők a Herrengasse felé indultak, hogy a minisztériumok épülete előtt is tüntessenek, azonban a rendőrség nagy csoportba gyülekezve utjukat állta.

A tőzsde nagytermében határtalan lett az izgalom arra a hírré, hogy a tüntetők közelednek. Mindenki attól félt, hogy a munkások be fognak nyomulni az épületbe és így az a hatalmas hausse-mozgalmat amely tegnap nagy hullámokat vert fel, hamarosan megállt, az árfolyamok estek. Amikor annak a híre érkezett, hogy eltávolították a tömeget, ismét megindult a forgalom, a nagy hausse újra felszínre került és az értékek kivétel nélkül a tegnapi árfolyamnál magasabban kezdtek indulni.

Bécs, szept. 20. A Neues Achteuhrblatt jelentése szerint a bécsi tőzsdekamara holnapra teljes ülést hívott össze, amelyen a mai eseményekre való tekintettel arról tanácskoznak, hogy vajon ne zárják-e be a tőzsdét.

Bécs, szept. 20. A mai tüntetések alkalmával 15—20 tőzsdelátogató megsebesült.

Hó és ocsó szövetek
Piac-u. 73. Feidheim és Welsznál

Hatósági sókiosztás

A város közönsége részére kiutalt havi sókontingens forgalombahozatala az alábbiak szerint történik:

Kétféle minőségű hatósági só van forgalomban: Közönséges durván darált só, melyben köleskása, nem ritkán rizskása nagyságu kristályos szemcsék vannak és finoman darált asztali só, mely őrlés tekintetében a liszt finomságához hasonló.

PANETH SZALÁMIGYÁR

Ierakata Plac-utca 19. Telefon 712.

Szilárd irányzat, óriási forgalom a budapesti tőzsdén

Zürichi zárlat: 1.05

Budapest, szept. 20.

Értéktőzsde: Igen szilárd irányzat mellett óriási forgalmat bonyolítottak le. Az üzletmenet felülmúlt minden elképzelhető, mert a nagytömegű megbízást egy óra alatt kellett az ügynököknek lebonyolítani. Az árak ugrászerűen emelkedtek, amire jellemző a Malomsoky-részvényeknek mai áralakulása. Ezek a részvények a tegnapi 730—750-es árjegyzéssel szemben ma 1000—1700-as árfolyamon eseréltek gazdát. Árak:

Magyar Hírel 1760—80, Osztrák Hírel 690—80, Jelzálogbank 240—50, Leszámitoló 720—40, Hazai bank 585—600, Angol-magyar 740—60, Magyar-olasz 300—305, Keresk. bank 7400—500, Ált. takarékn. 900, Pesti hazai 21500, Borsod-Misk. 3950—4000, Concordia 2900—50, Bpesti gőzm. 6300—650, Viktória 12500—300, Bánya és kohó 5250—150, Ált. köszén 8750—9200, Salgó 5975, Urikányi 6200—150, Ganz-Danub. 17500—700, Ganz-vill. 5000—200, Rima 2870—3000, M. Acél 3050—175, Schlick 1250—300, Lipták 645—80, Láng 1325—420, Brassói 4300—600, Hazai faterm. 5500—350, Násici 15800—16100, Ált. fa 2300—650, Magyar erdő 1700—625, Országos faterm. 1435—400, Lichtig 1330—60, Klotild 3450—350, Karton 2475—575, Izzó 4750—800, Papír 3725—800, Cukor 12200—400, Spódium 3500—25, Lámpa 3050—2950, Östermelő 1040—960, Gumi 3400—525, Telefon 4225—125, Adria 8800—9000, Atlantica 6950—7175, Közuti 1120—40, Déli vasút 1720—800, Levante 7950—8125, Államvasút 3400—500, Trust 2450—225.

Utőtőzsde: Spódium 3500, Brassói 4500, Papír 3750, Telefon 4200, Gumi 3450, Hazai Fa 5500.

A valutapiac igen szilárd és élénk. Nagy tételek folyton emelkedő árak mellett eseréltek gazdát. Legnagyobb keresletnek a dinár örvendett, melynek ára ugrászerűen a 10 korona fölé emelkedett. A lei is átlépte a 6 koronás árfolyamot. Árak:

Az előbbinek fogyasztói maximális ára papírcsokó nélkül különként 13 kor. 50 fillér, az utóbbié 14 korona.

Ha a vásárolt só csomagolásához szükséges papírcsokót a kereskedő adja, ennek árában a papírcsokóba csomagolt só kilója után 20 fillért jogosan felszámíthat. A só eladási árába a forgalmi adó is be van kalkulálva, külön forgalmi adót szedni nem szabad.

Kereskedők kizárólag detail eladásra közvetlenül a hatósági söraktárból (Sturm János és Társa söraktára Deák Ferenc-utca 13.) a közlelmzési igazgatóság lisztosztályának utalványára kapják a vevőkörüknek megfelelő mennyiségű sőt zsákkal együtt mázsánként ab raktár 1250 koronáért ötven kilós új juttaszakokban bruttó fűr nettó mérlegeléssel. A zsák a sóval együtt a vevő tulajdonába megy át. Az 1250 koronán felül sem zsák, sem forgalmi adó, sem más címen felszámításnak helye nincs. Az asztali só nagybani ára 1300 korona.

Intézmények, üzemek, iparvállalatok, nagyobb gazdaságok sőt, ha atalványért a közlelmzési igazgatósághoz fordulnak s a vi sószerűségletük egy mázsát meghalad, ugyanugy mint a kereskedők, mázsánként 1250 koronáért közvetlenül a söraktárból kaphatnak darált sőt, vagy 1300 koronáért asztali sőt.

Debrecen, 1921. szeptember hó 21-én.

A polgármester helyett
Zöld
tb. tanácsnok.

HIREK

— **A jog- és pénzügyi bizottság** a közgyűlés előkészítésére szeptember 21-én szerdán délután ülést tart.

— **Megszűnik a kaposvári kereskedelmi kamara.** Pécsről táviratozzák: A kereskedelemügyi miniszter leiratban értesítette Pécs városát, hogy az ideiglenesen Kaposváron működő pécsi kereskedelmi- és iparkamarát visszahelyezik Pécsre, mihelyt a felszabadult területen a rendes közigazgatás helyreáll. Az átadás legkésőbb december 1-én megtörténik.

— **A debreceni péksztrájk.** Tegnap részletesen beszámoltunk a debreceni pékipar válságáról, amely a pékmesterek és a fehér munkások között a teljes vasárnapi munkaszünet és a 6 órás munkakezdés miatt vasárnap sztrájkban tört ki. A helyzet tegnap óta változatlan. A pékmesterek nem gyártanak kifli és zsemlye előállítását. A csot. Mint tegnap megírtuk, az elbocsátott munkások ma reggel egy rendelkezésükre bocsátott sütődében megkezdtek a kifli és zsemlye előállítását. A friss kifli délelőtt 11 óra tájt került a piacra és meglegyetős kelendőségnek örvendett.

— **A 100 és 50 koronás bankjegyek.** Budapesti tudósítónk jelenti: A pénzügyminiszter az Osztrák-Magyar Bank magyar felülbélyegzésű 100 és 50 koronáról szóló és névértékű bankjegyeit minden levonás nélkül magyar államjegyre való kicse-

rülésének határidejét szeptember végéig meghosszabbította.

— **A kolportázs.** Régi anomáliának vet véget a belügyminiszternek a törvényhatóságok első tisztviselőihez most intézett körlevele. A belügyminiszter értesülve arról, hogy a szabad terjesztési engedélyt kapott újságokat, vagy ezek közül egyeseket, némely vidéki hatóságok akörrendeletellenére is akadályoznak a terjesztésben, felhívja a törvényhatóságok első tisztviselőit, hogy az összes hatóságokat szigorúan utasítsák a belügyminiszteri engedély feltétlen respektálására és a kormányrendelet pontos betartására.

— **Hölgyeim! ne formáltassák kalapjaikat,** míg a téli idény legújabb 45 szebbnél-szebb változatu bécsi modelljét meg nem tekintik a Kajapüzemben Piac-utca 9. szám.

— **Sajó István műépítész képzés és iparművészeti kiállítása.** Sajó István műépítész hosszabb külföldi tanulmányutja előtt szeptember 24-től okt. 2-ig a Kereskedelmi Csarnokban nagymagyaralföldi, dunántúli és harsztéri festményeiből (olaj, aquarellek, pastellek, tuss- és ceruzarajzok), valamint a legkülönbözőbb egyéni, modern magyar stílusban tervezett iparművészeti műveiből gyűjteményes festő- és iparművészeti kiállítást rendez. Kiállítás nyitva: d. e. 10—1-ig és d. u. 4—5-ig.

— **A Debreceni Székely Társaság** szeptember hó 25-én délelőtt 11 órakor a menekültügyi kirendeltség helyiségében (Simonffy-u. 1c. I. em.) rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: A választmány által javasolt tiszteletbeli tagok választása és a megüresedett tisztviselő és választmányi tagsági helyek betöltése.

— **Petrovich Szevetiszlav a magyar Psilander** egy berlini filmgyárhoz szerződött, közvetlen Berlinbe utazása előtt fellép az Apollo Film-Revue előadásain.

— **Felhívás.** Felhívja az árvaszék azokat az anyákat és gyámokat, akiknek gondozásában hősi halált halt gyári munkásnak gyáritanoc gyermeke vagy gyámoltja van, hogy a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége debreceni fiókjának tagjai által admányozott segélyalap kamatának kiadhatása végett, a városi Árvaszéknél (Csapó-u. 19. sz. I. c.) a hivatalos órák alatt (8—2 óráig) jelentkezzenek. Városi Árvaszék.

— **Ma az Apollóban magyar filmatrakció.** A Meghívottak nagy dráma kerül bemutatóra.

— **A Hadrőa Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir városi csoportja** 25-én (vasárnap) délelőtt 10 órakor tartja választmányi ülését a városháza tanácstermében, melyre a választmányi tagokat és az érdeklődőket ezuton is tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: 1. Ügyvezető-igazgató beszámoló a szövetség elmúlt félévi működéséről. 2. Pénztári jelentés. 3. Esetleges indítványok.

— **Borzalmas robbanás a brassói repülőtéren.** Brassóból jelentik: A brassói katonai repülőtéren súlyos robbanás volt a mult héten. Öt repülőgép bombákkal felszerelten próbarepülésre készült Fogaras felé, de amint az első gép elindult, a ráakasztott bomba leszakadt, ez aztán a többit is felrobbantotta. A robbanás ereje akkora volt, hogy megreszkettette a város falait. A repülőtéren a robbanás következtében 11 ember meghalt és sok megsebesült. A halottak között vannak Papstnel főhadnagy, Georgescu pilota és 9 közkatoná. A súlyosan sebesültek között van Solteanu főhadnagy és 3 katoná. A halottakat tegnap temették el diszímpekség között.

— **Forgalmi adó vezetéséhez szükséges pénztárkönyvek** mindenféle nagyság és vastagságban hitelesítve is beszerezhetők Hegedűs és Sándor Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság papírkereskedésében Piac-utca 34.

— **Árverés városi földekre.** Példátlan érdeklődés közepette tartották meg ma délelőtt a városháza közgyűlési termében az árverést a szikgáti cserépvető-öldek egy darab 200 holdas és mintegy 80 darab 5—7 holdas parcelláinak bérletére. Több mint 200 árverező harcolt a jöminőségű földek bérletéért. A 200 holdas Bárány-féle parcella bérletéért 285,000 korona kikialtási ár mellett a legtöbbet, évi 482,000 korona bért. Mező Imre és társa ígerte meg. A kisebb parcellákért is nagyobb volt a versengés, átlagban 2500 koronás évi bér volt a kikialtási ár mindenként és 3—4000 koronás árakat ígértek meg értük.

— **Klott-kötények,** felhívás, dr Hegedűsné Gyermeke-dívatáza, Simonffy-u. 2.

— **Feltört vagonok.** A szolnoki rendőrség az ottani máv. főnökség feljelentésére nyomozást folytat ismeretlen tolvajok ellen, akik több vagonot feltörték és azokból körülbelül 25,000 korona értékű árut loptak el. A szolnoki rendőrség most ártírt a debreceni államrendőrséghez, hogy itt is nyomozzon a tolvajok után.

— **Öcska és új tankönyvek** az összes iskolák részére kaphatók Aczél Henrik modern anti-quariumában Első Takarékpá-lota. Író és rajzeszközök nagy választékban.

— **Nyukosz hirdetmény.** A Nyukosz által termelt burgonya a jövő hó elején fog a rendes tagok (nyugállományú tisztek, özvegyek és árvák) között kiosztatni. A kiosztás előkészítése céljából felhívom a rendes tagokat, hogy igényök megállapítása végett a következő napokon az elnöki irodában Csopó-utca 21. sz. alatt délután 4—5-ig jelentkezzenek: 26-án A-tól H-ig, 27-én I-től N-ig, 28-án O-tól V-ig azon rendes tagok, akik a közalkalmazottak ellátási jegyével bírnak, ezen jegyek alapján, míg azok akik ily jegyekkel nem rendelkeznek a rendőri bejelentési lapjaik alapján fog megállapíttatni. Miért is azokat magokkal hozzák. Figyelmeztetem tagjainkat, hogy csakis szoros családtag-

jaik (gyermek és egy cseléd után) tarthatnak igényt. A burgonya kiosztása később fog hirlapilag tudtul adatni. Nyukosz-elnökség.

— **Valódi bőr iskolai táskák, zsebténtatartók, bőrsziljak, ír-kák,** mindenféle írészerek kaphatók Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. papírkereskedésében.

KITÜNŐ PÉRFI FEHÉRNEMŐK
FRANK EDÉNÉL.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

SZERDA: A Gyurkovics-lányok, CSÜTÖRTÖK: A legszebb kaland, PÉNTEK: A mi falunk, népszimű. SZOMBAT: Offenbach. VASÁRNAP: Délután: A mi falunk, népszimű. Este: Romeo és Julia, tragédia.

A legszebb kaland. Szeptember 15-ikén mutatták be de Flers és Cail-lavet, a legiranciában francia szellemesség alapján az Akadémia zöld irakkjára érdemesített vigjátékgyárosok és ehhez a legigénytelenebb művűkhöz még farsul vett Rey közös művét Berlinben és a nagy német lapok temperamentumuk szerint hol dühös haraggal, hol szelid ironiával mutatnak rá, hogy a francia szellem zöld irakkos csillagai ezuttal a német vigjátékok valósággal hagyományossá lett alapötleteinek egyikét dolgozták fel, a szöktetést az esküvő elől és hogy darabjuk legfinomabb ötlete, a rozmaring az új pár szobáinak küszöbén, régi német babona. Magyar szemmel nézve is a berlinieknek kell igazat adni és meg kell állapítani, hogy ez a francia vigjáték annyira németes, hogy még a pikantériája is helyet foglalhat minden német nyárs-polgár szemérmes ideológiájában.

A ma esti előadás kitünő volt. Az első felvonás tömegjelentést nem tekintve, franciásan gyors és perdülő tempóban vitték a szereplők a cselekményt és Lux Erzi, Lukács Juliska, Csapó Mária, László Gyula és Rubinyi Tibor együttese biztosították a végig egyenletesen kellemes hangulatot. Két kabinetalakítás válik ki az együttesből: Szabó Irma — tökéletes vigjátéki színésznő — ideálja volt a németesen finom és franciásan bájos nagymamának; Heltay Andor pedig a pedáns számtanácsos szerepét annyira ötlettel, annyira meleg kedéllyel színezte ki, hogy nem sablon, ha azt írjuk, hogy viharos derűtség fogadta minden szavát, minden mozdulatát.

Színházi iroda hírei:

Tisztviselő-est a Csokonai-színházban ma szerdán. Színre kerül a nagy sikert aratott „Gyurkovics lányok”.

Legszebb kaland a Csokonai-színházban. Csütörtökön este ismét műsorába illesztette az igazgatóság a bpesti Vigszínház e nagyszerű vigjátékát, mely a tegnapi estén Szabó Irma, Lux, Lukács Julia, László, Rubinyi, Heltay és Mátray felléptével a tegnapi repriz közönségét állandó derűtségben tartotta.

H Halálautó. Szerdán és csütörtökön kerül bemutatóra a Vigszínházban a Halálautó című nagy 5 felvonásos kalandor történet. Igazi filmszenzáció ez a kitünő újdonság, amelyben egy 13-as számú autóbuzsnak van nagy szerepe. Izgalmasan érdekes üldözés, hajszá és artista-szerű új trükkök tartják feszült figyelemben a közönséget. Előadások 7 és 9 órakor.

Egy cigányleány karrierje lesz a Vigszínházban legújabb szenzációs filmdrámája, amely pénteken, szombaton és vasárnap kerül bemutatóra.

Film-Revue az Apolloban. Petrovich Szevetiszlav, Mattyasovszky Ilona, Bolváry Géza, Európászerte ismert filmművészek személyesen lépnek fel. A pompás műsor keretében darabokat, aktuális konferanszokat, kuplékat, műdalokat és táncokat adnak elő. Előadások 5, 7 és 9 órákor. Jegyelővétel.

A megbüvöltek. (Star film) dráma 5 felvonásban. Bajor Gizi és Bakó László a Nemzeti színház elsőrangú tagjai művészetük legjavát nyújtják ebben az érdekes cselekményű magyar filmattrakcióban, bemutatja ma és holnap az Apollo. Előadások 7 és 9 órákor.

Schimi az Apolloban. A pénteki Film-Revue keretében táncollják Mattyasovszky Ilona és Gács János.

SPORT.

A bajnokság állása. Most indult csak meg a küzdelem a bajnokságért és így, ha fel is állhatjuk a kerületi bajnokság állását, ez csupán a szezoneleji lendületet mutatja.

	Pont	Gólarány
1. KSE	4	6:2
2. DKASE	4	6:3
3. DTE	2	1:0
4. DVSC	2	5:5
5. DMTK	2	3:8
6. NYETVE	1	0:0
7. DEAC	1	1:1
8. KTE	0	0:3

A Munkás Testező Egyesület vezetősége és birkozó szakosztálya ma szerdán este 8 órákor fontos ügyben ülést tart a Munkás-Otthonban. Kéri a pontos megjelenést.

Mindenkinek vezetni kell
Porgalmi adó
pénztárkönyvet

Már felülbélyegezve is kaphatók

Hegedüs és Sándor
irodalmi és nyomdai rt. papírkereskedésében
Piac-utca 34.

FUIMUS

REGÉNY

42

IRTA JUSTH ZSIGMOND

— A Dávid... a mi udvari zsidónk. Niki bácsi te jó tréfákat csinálsz. De... ennek fele se tréfa. Tudod-e, hogy nemesseget kap még az idén? Igazán, az újvári uradalom körül nagy érdemei vannak! He is capital sellon.

— Nem értek angolul, mit jelent ez? — kérte Niki bácsi ártatlan arccal.

Gábor és Czobor Ádám összeszenéztek.

Az asztal alsó végén, hol a fiatalság ült, a társalgás csak lassan ment. Most Poldi kezdte

őket csipkedni, ez aztán olaj volt a tüzre.

— Erzsébet most a turáni kultúrát fogja a bronzsoknál meghonosítani, — szolt az öreg kutya és hamiskásan nevetett.

— Mit neveztek ti turáni kultúrának? — kérte Lolly.

— Az egyensúly kulturáját. Azt, ami a tulságossal, az affektálttal ellentétben áll... olyan antiszociális valamit... de ezt a hazai zénát csak magyar ökor emészt meg. A magyar puszták terménye!

— A kék virág azért a ti becsületes pusztákon csak nem nő.

— Nem, nálunk nem, csak a bolondítóhoz nyulunk, ha ilyen táplálékra van szükségünk — mondta Poldi ártatlan arccal. Lolly egyik szempillája megrezdült, de azért mosolyogva fordult Gáborhoz.

— S maga szereti az Alföldet? — Azt hiszem, ez az igazi Magyarország.

— De magyar lett kozmopolita létére.

— Tán épp ezért lett az — mondta nyugodtan Erzsébet. Lolly ránézett nyugodtan.

— Nagyon értem az Alföld szcreinét, Gábor szereti most a vadvirágot, mert azelőtt csak gardemat tett a gomblyukába.

— Szeretem, ami igaz... sőgorasszony, ugy-e megengedi, hogy már így nevezzem. Lolly átadta egyik piros szegfűjét Gábornak... s Lőrinczhez fordult.

— Lássá már sőgorozunk. Barátságunkat ápoljuk... bár igazán szükségtelen, hisz ugy is cly erős, ugy-e Gábor?

— Mint ez a virág.

— Ez a virág — szolt körbe Poldi — én ismerem ezt a virágot, ez egy spanyol szegfű, kétszer virágozik... de röviden, — mondta okoskodó arccal az öreg kutya. Lolly mosolyogva, mint aki nem értette meg szavait, a másikat Poldinak nyújtotta át.

— Lássátok, hét szegfűm volt... odaadtam egyet Czobornak, a másikat egy Márfaynak, nem mondhatja senkisémet, hogy rossz Nifforné lesz belőlem.

Erre Lizi felelt.

— Te ujmódit kezdesz Lollykám. Eddig mi adtunk — azóta a nagy hegy óta mindig — s ti kaptatok. Nos, jó lesz ugy is... ugy-e Niki bácsi?

— He-he-he... igaz Lizinkó, én is káptám Nifforné Márfay Anná hugomtól pár bókot, amivel házá mehetek.

— Ne nevezd bókknak Niki. Amit mondtam, az igazság. Te voltál férjem megrontója s egy pernyi nyugta életében nem volt töled. Nevezd hát bókknak, ha tetszik.

— Nesze néked, fogd meg jól — mondta Niki s élesen kezdett nevetni. — Én Niffor férjedet szerettem. Kitünő ember volt. Csak ki nem állhatta engemet. Ez az egész. Sajnáltam tőlem, hogy én lettem előbb főispán a megyében, nem ő. Ezért ne háragudj reám Annácská. Hisz szeretlek édes hugom... te is Márfay leány voltál.

— Ma is az vagyok s azért kimondom, ami a szívemet nyomja annyi év óta. Mi Márfay lányok ezt így szoktuk — s az öreg asszony halotthalvány lett

az izgatottságtól. Se Gábor, se Lőrinc anyjukat még így nem látták.

— Te ölted meg. Egész öröme, dícsősége ez a főispáni állás volt, azt hitte, tehet majd népeért, e szegény nyomorult tót népért, amelynek jövője szíven fekküdt, valamit. Ennek magyarosításán, gazdagítására törekedett... de ez szálka volt szememben, bár te voltál előbb a főispán, te a konzervatívokkal tartottál. Támogattad őket, s már installációja alatt annyi borsot törtél az óra alá, hogy szinte belebetegedett. A kormány rosszalta, hogy annyi ellenzéki elem jutott a megveházára s le kellett köszönnie... ime. Ezt nem élte túl — ez vitte a sirba. De erről majd az örök bíró előtt számolsz.

S az öreg asszony felkelt székből s kifelé sietett az ebédlőből. Az egész társaság (mely már különben is a csemegénél volt) izgatottan ugrott fel a székről, Gábor és Lőrinc kivezeték anyjukat. Mici angolul rebegett pár szót. Tom „Immer diese Familienscenen! sipította, a négy leányka Niki körül rebesett, ki élesen nevetve, tarkóját simogatta, majd a többi is az öreg hercegnével élükön, ki pár mogyorót s almát esztaott zsebébe — a szalonba lépdelt.

— Ime a család s a megye krónikája — kivonatban, éditio en poche, a kötés 500 éves...

a tartalom örökké új marad... érdekes olvasmány nagyon, csak kissé retrograde! — mondta az öreg kutya s az egész ebéd alatt hallgató Ádám karjába öltve karját, vele együtt ki-osont a teremből. Az inasok hada végtelen ostoba arccal nézett az izgatott s mind egyszerre beszélő társaság után.

Folyt. köv.

Ki akar szép lenni?

Az vegye meg a

Modern szépségápolás

c. legújabbban megjelent könyvét:

SÁROSSI BELLÁTÓL

Ara: 57:50 kor.

Kapható Hegedüs és Sándor r.-l. könyvkereskedésében, — Piac-utca 34. szám alatt.

„ELEKTRA“ ELEKTROTECHNIKAI VALLALAT. :: ::
Cégl tulajdonos: Gold Sándor. Debrecen, Hatvan-u. 2. l. em.

Villanyvilágítás, motorok, csan- gók, berendezéseket és javításokat a legutócsabbban készít.

NŐI KALAPOKAT

45 szebbnél-szebb modell után szak-szerűen és leggyorsabban csak a

PIAC-UTCA

9.

FEST, VASAL ÉS ALAKITII!

PIAC-UTCA 9. SZÁM. TELEFON 153.

APOLLO

Péntek, szombat, vasárnap szeptember 23-24-25. Szencziós! — Ujdonság!

FILM-REVUE

Európászerte ismert filmművészek személyesen lépnek fel.

Petrovich Szevetiszlav

a Lengyelvér főszereplője,

Mattyasovszky Ilona

a kitünő filmprimadonna,

Bolváry Géza

a Star-filmgyár főrendezője,

Gács János

táncos naturbursch,

Előadások 5-7 és 9 órákor. Vasárnap 3-5-7 és 9 órákor. Jegyelővétel.

Fiu swetterek, Lány swetter garniturák

DR. HEGEDÜSNÉ Gyermekeidvatházában, Simonffy-utca 2. sz.

Pestre utazók figyelmébe!

Balázs-pensió. Hővösvölgyi végá 110 m-as 83-as villamossal. Szobák hármikor kaphatók. Egész télen át nyitva.

Patent gyermek-harisnyák minden számban, Téli női harisnyák, zsebkendők, himzések és szallagok nagyon olcsón beszerezhetők

Csillag Adolt

rövid, kötött, szövött, norinberei és kendő árú nagykereskedésében Debreczen, Bádopos-u. 1. Tisza-palota. Telefon 409.

Óriási választék francia és angol őszi és téli divatlapokban. Hegedűs és Sándor

irodalmi és nyomdai r.t. könyvkereskedésében

Piac-utca 34.

Kőváry és Altmann szücsők, Piac-utca 42.

Bármilyen szücs munkákat legújabb divat szerint jutányosan készítünk.

Frissen vágott

Liba hochprima	100 kor.
Liba prima	92
Liba hus	60

Zsirnak való, máj és tepertő legolcsóbban beszerezhető

LUZSTIG-nál, Arany J.-u. 52. sz.

Legújabb modellek nagy választékban

Naményi és Kapros kalapszalajátka Miklós-utca 1. 1. em. Alakítások olcsó árban készülnek.

TANKÖNYVEK új és használt állapotban az előirt legújabb kiadásokban

ACZÉL HENRIK modern antiquáriumban szerezhethők be.

Író- és rajzeszközök nagy választékban a legelőnyösebb áron.

Piac-utca 24. (Első Takarékp-alota.)

Kereskedő ne **spekulálion** külföldi tartozásával

Siessen megvenni a legminimálisabb fedezet mellett

Markovits banküzletében. Piac-u. 63. sz udvarban **Telefon 565.**

TÜZIF a legolcsóbban beszerezhető felvágva, illetve vágó waggontelekekben a

„TURUL” fakitermelő vállalatnál. Iroda Csapó-u. 8. Telefon 6-39. Telep Újvárosi-utca 5. Telefon 12-91.

Még mindég olcsó! Szabó és Zengewald

rőtös és rövidárnüztetésben Szent Anna-utca 3. sz. alatt.

Sima és mintázott flanellek, szövetek, ruhadizsek, mindenféle rövidárú, Női, férfi és gyermek speciál védjegyjű harisnyák nagyválasztékban. Feltűnő olcsó árakban.

Az őszi szezonra vigye **boáját, szőrméjét, bőrkabátját a** Központi kelmefestő és vegytisztító intézetbe

VARGA-UTCA 1. hol tartósan és szakértelemmel felelősség mellett ujjonnan festik. Férfi, női kelmék és ruhamezők minden színben legszebben festetnek. oooooo

Száraz tűzifa 2 éves vágású bükk és gyertyán vágotttelekben, valamint ölenkint és aprítva bármily mennyiségben oooooo azonnali szállításra. oooooo

Darabos és oltott mész, cement, cserép, téglák, fedéllemez beszerezhető

BARTHA FATELEPEN, Ispotály-u. 3. b. Telefon 785.

KÜRTI CIPŐKRÉM

elsőrangú bekebeli minőségben ismét kapható minden jobb üzletben. Magyarországi egyed-áruság **FLEISCHER MÓR.** Központi iroda Hatvan-utca 38.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szög 15 korona, minden további szó 1-50 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 20-,-, minden további szó K 2-,- Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

VÉTEL.

Aranyat, hamisfogakat, briliánsokat a legmagasabb napi árban vesznek **Schiffmann** ékezetész, Piac-u. 67. Frohner-szálloda-épület.

Ólmit bármily mennyiségben veszünk, akár egész, akár tört vagy darabos állapotban Piac-utca 49. II-ik udvar.

Saját érdeke, hogy mindennemű mezőgazdasági termékeit az alantit cégnek felajánlja, aki mindezeket a legmagasabb napiáron átveszi. Benedek Bertalan, termény- és takarmány-kereskedő, Simonffy-u. 7. Telefon: 675.

ELADÁS.

Sapka-központnál Simonffy-utca 5. (Halpisc) mindenféle egyenruha és civilsapka legolcsóbban kapható. Hozott anyagból 24 óra alatt készült.

Friss élesztő legolcsóbb árban Csapó-utca 19., kapu melletti üzletben Rosenthalnál.

Friss sütemények állandóan kaphatók Sztánó Gábor cukrásznál, Hunyadi 17-19.

Krisch Károly cserépkályharaktár, Debreczen, Piac-utca 89. Telefon 12-18. Vállal cserépkályhák átrakását, tisztítását, javítását, falburkolati munkákat is.

Olcsó posztók, a legfinomabb öltöny és kabát kosztüm szövetek naponta érkeznek Roth, Piac-utca 77.

„Szép puldok” és egy hármas Wertheimkassa eladó. Cim a kiadóban.

Ajánlok azonnali szállításra mész-égetőből

fával égetett meszet bármilyen nagytételben. **Valdmann József** Sajószentpeter.

Regisztráló National kassa, használható állapotban azonnali eladó. Cim Ujságbelt Nyiregyháza.

200 hecto boros hordó olcsón eladó. Varga-utca 34.

Hízott kacsa eladó Simonfy-ut 17.

Borosbordók, taposókád, új és használtak nagyobb mennyiségben eladók. **RÁCZ, Péterfia 71.**

Borosbordó 4 darab 500 literes eladó. Alföldi raktár, Pesti-utca 2. szám.

Táleszt jó állapotban eladó. Megbízásból Piac-utca 77. Közimunkaüzletben

Gyermekkocsi ülésre-fekvésre, új, eladó Bundi-utca 15.

KERESLET.

Rituális étkezés. Az izr. Diakotthon (Darabos-u. 13. sz.) külön éttermében jó és olcsó hónapos koszt (ebéd, vacsora) kapható.

Aranyat, ezüstöt, briliánsot, zálogcédulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. zám, I. emelet.

Könyvelő, ki dupla könyvvezetésben teljes jártassággal bír, azonnali belépésre felvétetik Friedmann és Asztalos cégnél, Széchenyi-utca 6.

400.000 koronával társulnék biztos megélhetést nyújtó bármilyen üzlethez. Üzletet is átvennék. Levelek „G” jelűre a kiadóba küldendők.

Vasestergályosokat azonnali belépésre keressünk. Hajdumegyei Vasöntőde és Gépgyár, Újvárosi-ut 5.

Egy ragasztó, aki szabni tud, egy tűző és egy tanulóleány felveletik cipő-felsőreszkészítőnél, Csapó-utca 13.

Intelligens izr. családnál teljes ellátást keres külöt szoba használatát tisztviselőnek Ajánlatokat „Sürgös” jelűre a kiadóba kérek.

Intelligens zsidó család iskola idényre teljes ellátásra elfogad intelligens zsidó család gyermekét, ahol zongora, német nyelv, 1-3 és 2-ik gimnáziumból oktatást kaphat. Cim a kiadóhivatalban.

Tanulóleányok felvétetnek a **Hegedűs és Sándor** r.t. nyomdájába és könyvkötészetébe **Piac-u. 49.**

Tűpölet, butor, holtberendezést vállal Müller, Erzsébet-ut 115.

Belárónőnek 14-16 éves leány azonnali felvételre keresetik Darabos-utca 39.

Iskolai tanévre izr. uri család elfogad teljes ellátásra zongorahasználattal kért leányt. Cim a kiadóban.

Elemi és polgári iskolai tanulók korrepetálását és előkészítését elvállalja isk. tanító, ki zongorát és németet is tanít. Cim a kiadóban.

VEGYES.

Deleggyújtók, fessmérők, orvosi műszerek készítése, javítása, izzó-lámpák 65-100 és 150 voltos, villamos cikkek kaphatók legolcsóbb napi árban Földvárinnál, Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

Gyorsírást, német és francia nyelvet tanít **Ardó Miklósné,** Simonffy-u. 2/a.

Legszébbben, tegolcsóbban mos, vasal, lisztit gőzmosoda, Arany János-utca 54.

Óra ékszer javításokat szak-szerűen készít Kohn, Hunyadi-utca 12.

Írógép javítások, kellekek megrendelhetők Merkur írógép-vállalatnál. Piac-utca 58. Telefon 540.

Villamos berendezéseket legolcsóbban készít Weiss villanyszerelési vállalat. Petőfi-tér 7. Telefon 1208.

Köncz fest, tisztít legolcsóbban, kifogástalanul Arany János-utca 10.

Zongora javítást, hangolást szak-szerűen, jutányosan vállal Liska, Batthyány-utca 10.

Aranyért, ezüstért budapesti legmagasabb árt fizetek. Krámer, Simonffy-u. 17.

Felelős szerkesztő: **Dr. Hegedűs Loránt** Kiadó: **Hegedűs és Sándor** irodalmi és nyomdai r.t.